

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет спеціальної освіти, психології і соціальної роботи
Кафедра загальної та практичної психології

1. Загальна інформація про курс

Назва курсу	«Психокорекція»
Мова викладання	Курс викладається українською мовою
Викладачі	Гончарук Н.М., доктор психологічних наук, доцент, доцент кафедри загальної та практичної психології
Профайл викладачів	https://moodle.kpnu.edu.ua/user/files.php
Назва освітньої програми	Психологія
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	053 Психологія
Статус дисципліни	Обов'язковий освітній компонент професійної підготовки
E-mail:	goncharuk.nat17@gmail.com
Сторінка курсу в MOODLE	https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=715
Консультації	Четвер -14.00-15.30. Місце проведення – кафедра (аудиторія 21а)

2. Анотація до курсу

Курс «Психокорекція» є складовою стандарту освіти вищого навчального закладу. Предметом вивчення навчальної дисципліни є методи, засоби та прийоми психологічної корекції відхилень у поведінці, які зумовлені індивідуальними особливостями психічного розвитку. Програма курсу передбачає вивчення таких питань: 1) організація та зміст психокорекційної роботи; 2) психологічна корекція відхилень у поведінці й особистісному розвитку; 3) психологічне забезпечення навчального процесу, спрямоване на корекцію пізнавальних функцій учнів.

3. Мета та цілі курсу

Мета курсу: формування систематизованих знань і фахових компетентностей у здобувачів вищої освіти з питань надання психологічної допомоги, спрямованої на виправлення недоліків психічного розвитку та відхилень у поведінці, що є причиною дезадаптації у суспільстві..

Основними завданнями вивчення освітнього компоненту «Психокорекція» є визначення теоретичних основ і практичних положень психологічної корекції; вивчення та набуття навичок подолання психологічних проблем у розвитку людини; розкриття сутності, змісту та напрямків психокорекційної роботи; оволодіння методами психолого-педагогічного впливу, спрямованого на зміну особливостей психічного розвитку, що не відповідають оптимальній моделі; з'ясування умов їх ефективності.

4. Форма курсу

Очна (offline)

5. Результати навчання

Освітній компонент забезпечує внесок у формування таких компетентностей, передбачених освітньою програмою підготовки бакалаврів спеціальності «Психологія»:

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій і методів психологічної науки та характеризується комплексністю і невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК 1 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 6 Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 7 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

СК 9 Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну діяльність відповідно до запиту.

СК 12 Володіння навиками розуміння психіки людей та психології діяльності окремих осіб, які беруть участь у суспільних

відносинах, що регулюються правом.

СК 13 Здатність до володіння розумінням взаємодії людини і технічних пристроїв та закономірностей управлінської діяльності.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми, **програмними результатами вивчення** дисципліни є такі:

ПР1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання

ПР13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.

ПР14. Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості.

ПР20. Здійснювати планування, організовувати і забезпечувати проведення психологічного консультування, коучингу і тренінгу, спрямованих на вирішення проблем клієнта.

6. Обсяг та ознаки курсу

Найменування показників	Характеристика навчального курсу	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Освітня програма, спеціальність	Психологія, 053 Психологія	Психологія, 053 Психологія
Рік навчання/ рік викладання	3 / 2025-2026	2 / 2024-2025 3 / 2025-2026
Семестр	5	4, 5
Кількість кредитів ЄКТС	5	5
Загальний обсяг годин	150 год.	150 год.
Кількість годин навчальних занять	74 год.	24 год.
Лекційні заняття	24 год.	8 год.
Практичні заняття	24 год.	8 год.
Семінарські заняття	0 год.	0 год.
Лабораторні заняття	26 год.	8 год.
Самостійна та індивідуальна робота	76 год	126 год.
Форма підсумкового контролю	екзамен	екзамен

7. Пререквізити та кореквізити курсу

Психокорекція базується на основі таких ОК професійної підготовки: ««Психодіагностика», «Психологічне консультування». Простежується взаємозв'язок із ОК професійної підготовки «Психологія девіантної поведінки», «Клінічна психологія», «Основи психотерапії», «Психологія коучингу», «Психологічна реабілітація».

8. Технічне та програмне забезпечення / обладнання

Вивчення курсу не потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення; можливе використання проєктора й ноутбука / персонального комп'ютера для створення презентацій у форматі MS PowerPoint. Передбачається застосування об'єктно-модульного динамічного середовища навчання MOODLE.

9. Політика курсу

Відвідування занять. Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі здобувачі вищої освіти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Вони мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Допускається 1 (один) пропуск із поважних причин, який не впливатиме на систему оцінювання. У будь-якому випадку здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися усіх термінів, визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.

Письмові роботи. Очікується виконання різних видів письмових робіт (написання есе, розроблення кейсів, здійснення презентацій), що потребують оцінювання за відповідними критеріями. У випадку, якщо здобувач вищої освіти не отримав впродовж семестру необхідної кількості балів для допуску до екзамену, він може підготувати додаткову письмову роботу (есе, реферат, кейс чи презентацію), тема якої буде погоджена з викладачем.

Використання технологій дистанційного навчання. Під час організації занять з використанням технологій дистанційного навчання очікується, що здобувач працюватиме на заняттях (з використанням платформ для відеоконференцій) з увімкненою вебкамою.

Академічна доброчесність. Очікується, що роботи здобувачів вищої освіти будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикавання джерел, списування, втручання в роботу інших здобувачів вищої освіти становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Дотримання академічної доброчесності регулюється Кодексом академічної доброчесності Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (<https://cutt.ly/4TiCHkS>) та Положенням про дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками, науковими працівниками та здобувачами вищої освіти в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (<https://cutt.ly/vTiVowX>). Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату.

Спілкування з викладачем здійснюється під час лекційних, практичних та лабораторних занять (участь у бесідах, дискусіях, відповіді на питання тощо). Викладач щотижня проводить консультації (офлайн і онлайн). Підтримується креативна ініціатива здобувачів вищої освіти. Очікується, що здобувачі будуть задавати запитання, цікавитися додатковими відомостями й сучасними науковими знаннями з курсу.

Література. Уся література, яку здобувачі вищої освіти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Окрім того, здобувачі вищої освіти заохочуються до використання іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих. Для пошуку рекомендованої літератури здобувачі вищої освіти можуть послуговуватися бібліотекою університету, фахових кафедр та інтернетними ресурсами.

10. Схема курсу

Курс призначений для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 053 Психологія.

Тематика та зміст дисципліни

Тиж. / дата / год.-	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності	Матеріали	Література.*** Ресурси в інтернеті	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
2 акад. год	Лекція 1. Психокорекція як галузь практичної психології 1. Психокорекція як галузь практичної психології. 2. Принципи корекційно-розвивальної роботи. 3. Класифікація методів психокорекції. 4. Форми психологічного впливу на учасників корекційного процесу. 5. Клінічні та психологічні аспекти проблеми психокорекції. 6. Формування корекційних груп.	Лекція/Дискусія	Текст лекції. Презентація	Основна: 1–5 Допоміжна: 6–37	1.Перелік актуальних проблем з теми лекції 2.Аналіз інноваційних підходів до вирішення проблеми. 3.Огляд літератури з теми лекції	Присутність на лекції та активна участь у дискусії – 1 бал	Згідно розкладу
2 акад. год	Лекція 2. Психологічна проблема як об’єкт діяльності практичного психолога 1. Психологічна ситуація у концептуальному вимірі психологічної проблеми. 2. Наукове обґрунтування психологічної проблеми. 3. Психічне здоров’я особистості і відхилення від норми. 4. Класифікація психологічних проблем, з якими працює психолог.	Лекція/Дискусія	Текст лекції. Презентація	Основна: 1–5 Допоміжна: 6–37	1.Перелік актуальних проблем з теми лекції 2.Аналіз інноваційних підходів до вирішення проблеми. 3.Огляд літератури з теми лекції	Присутність на лекції та активна участь у дискусії – 1 бал	Згідно розкладу

	5. Етапи роботи з психологічною проблемою.						
2 акад. год	Лекція 3. Психокорекція емоційної сфери. Проблема тривожності 1. Суть страхів. Причини виникнення тривожності у дітей та підлітків. 2. Корекція страхів фізичної небезпеки. 3. Корекція соціальної тривожності. 4. Поняття про шкільну тривожність. Методи подолання шкільної тривожності. 5. Рекомендації батькам щодо формування впевненості дитини.	Лекція/Дискусія	Текст лекції. Презентація	Основна: 1–5 Допоміжна: 6-37	1.Перелік актуальних проблем з теми лекції 2.Аналіз інноваційних підходів до вирішення проблеми. 3.Огляд літератури з теми лекції	Присутність на лекції та активна участь у дискусії – 1 бал	Згідно розкладу
2 акад. год	Лекція 4. Психокорекція емоційної сфери. Проблема подолання агресивної поведінки 1. Проблема булінгу в учнівських групах. 2. Поняття агресії. Теорії агресії. 3. Види агресивної поведінки. 4. Методи вивчення агресії. Причини агресивності. 5. Загальні рекомендації щодо корекції агресивної поведінки. 6. Корекція батьківського ставлення до агресивних дітей.	Лекція/Дискусія		Основна: 1–5 Допоміжна: 6-37	1. Складання програми психокорекційної роботи 2 Підготовка планів-конспектів психокорекційних занять 3. Проведення елементів психокорекційного заняття у групі	Присутність на лекції та активна участь у дискусії – 1 бал	Згідно розкладу
2 акад. год	Лекція 5. Психокорекція вольової сфери. Ледарювання як психологічна проблема 1. Поняття про лінощі та ледарювання. Причини лінощів. 2. Різновиди та ознаки ледарювання. 3. Профілактика та корекція лінощів. Аналіз психологічних ситуацій з проблеми ледарювання.	Лекція/Дискусія		Основна: 1–5 Допоміжна: 6-37	1. Складання програми психокорекційної роботи 2 Підготовка планів-конспектів психокорекційних занять 3. Проведення елементів	Присутність на лекції та активна участь у дискусії – 1 бал	Згідно розкладу

	4. Самоменеджмент як умова успішної діяльності. 5. Формування навичок самоменеджменту.				психокорекційного заняття у групі		
2 акад. год	Лекція 6. Психокорекція комунікативної сфери. Методи подолання сором'язливості 1. Поняття про сором'язливість. Розмежування понять: «замкнутість» та «сором'язливість». 2. Причини сором'язливості. 3. Психологічні ознаки сором'язливості. 4. Вплив стилю спілкування на формування поведінки дитини. 5. Психологічна допомога сором'язливим дітям.	Лекція/Дискусія	Текст лекції. Презентація	Основна: 1–5 Допоміжна: 6-37	1.Перелік актуальних проблем з теми лекції 2.Аналіз інноваційних підходів до вирішення проблеми. 3.Огляд літератури з теми лекції	Присутність на лекції та активна участь у дискусії – 1 бал	Згідно розкладу
2 акад. год	Лекція 7. Психокорекція міжособистісних стосунків та колективістських взаємин 1. Рівні та стадії розвитку колективу. 2. Особливості психологічної роботи на різних стадіях колективу. 3. Корекція порушень спілкування та міжособистісних взаємин в умовах групи. Тренінги спілкування. 4. Робота з ізольованими та відторгнутими учнями. 5. Подолання конфліктних взаємостосунків у колективі.	Лекція/Дискусія	Текст лекції. Презентація	Основна: 1–5 Допоміжна: 6-37	1.Перелік актуальних проблем з теми лекції 2.Аналіз інноваційних підходів до вирішення проблеми. 3.Огляд літератури з теми лекції	Присутність на лекції та активна участь у дискусії – 1 бал	Згідно розкладу
2 акад. год	Лекція 8. Корекція порушень самосвідомості 1. Структура самосвідомості. 2. Загальна характеристика методів формування «Я-образу». 3. Психологічна корекція завищеної самооцінки. 4. Корекція заниженої самооцінки. 5. Корекція негативної Я-концепції.	Лекція/Дискусія	Текст лекції. Презентація	Основна: 1–5 Допоміжна: 6-37	1.Перелік актуальних проблем з теми лекції 2.Аналіз інноваційних підходів до вирішення проблеми.	Присутність на лекції та активна участь у дискусії – 1 бал	Згідно розкладу

	6. Корекція почуття меншовартості.				3.Огляд літератури з теми лекції		
2 акад. год	Лекція 9. Психологічна корекція пізнавальних процесів: сприймання; мислення. 1. Розвиток сприймання кольору. 2. Розвиток сприймання форми. 3. Психологічна корекція вад просторового сприймання. 4. Проблеми норми та патології у вивченні мислення. 5. Корекція та розвиток наочно-дійового мислення. 6. Корекція та розвиток операційної сторони мислення 1) операцій аналізу та синтезу; 2) операції порівняння; 3) операції класифікації; 4) операцій узагальнення та абстрагування. 7. Корекція та розвиток наочно-образного мислення. 8. Корекція та розвиток словесно-логічного мислення.	Лекція/Дискусія	Текст лекції. Презентація	Основна: 1–5 Допоміжна: 6-37	1.Перелік актуальних проблем з теми лекції 2.Аналіз інноваційних підходів до вирішення проблеми. 3.Огляд літератури з теми лекції	Присутність на лекції та активна участь у дискусії – 1 бал	Згідно розкладу
2 акад. год	Лекція 10. Психологічна корекція пізнавальних процесів: увага; пам'ять. 1. Розвиток уваги в онтогенезі. 2. Особливості формування властивостей уваги. 3. Методи вивчення особливостей розвитку пам'яті. 4. Принципи та психологічні умови ефективного функціонування мнемічних процесів. 5. Методи та прийоми розвитку пам'яті: а) мнемотехніка; б) ейдотехніка.	Лекція/Дискусія	Текст лекції. Презентація	Основна: 1–5 Допоміжна: 6-37	1.Перелік актуальних проблем з теми лекції 2.Аналіз інноваційних підходів до вирішення проблеми. 3.Огляд літератури з теми лекції	Присутність на лекції та активна участь у дискусії – 1 бал	Згідно розкладу

	6. Врахування закономірностей пам'яті та її індивідуальних відмінностей при побудові уроку та організації навчальної діяльності. 7. Використання мнемотехнічних прийомів для вивчення віршів.						
2 акад. год.	Лекція 11. Формування психологічної готовності дошкільників до навчання у школі 1. Готовність до навчання у школі як психологічна проблема. 2. Види психологічної готовності. 3. Знання, вміння та навички, якими діти повинні володіти до початку навчання у школі. 4. Причини несформованості передумов навчальної діяльності. 5. Формування мотиваційно-вольової готовності до навчання у школі. 6. Розвиток інтелектуальної готовності. 7. Підготовка до засвоєння навичок письма. 8. Проблема право- та ліворукості у навчальній діяльності. 9. Визначення провідної руки. 10. Формування соціально-особистісної готовності до навчання у школі.	Лекція/Дискусія	Текст лекції. Презентація	Основна: 1–5 Допоміжна: 6–37	1. Перелік актуальних проблем з теми лекції 2. Аналіз інноваційних підходів до вирішення проблеми. 3. Огляд літератури з теми лекції	Присутність на лекції та активна участь у дискусії – 1 бал	Згідно розкладу
2 акад. год	Лекція 12. Психологічна корекція низького рівня навчальних досягнень 1. Поняття про низький рівень навчальних досягнень як психологічну проблему. Причини неуспішності у навчанні. 2. Аналіз психологічних чинників, які зумовлюють низький рівень навчальних досягнень. 3. Психологічні умови формування навчальної та пізнавальної мотивації.	Лекція/Дискусія	Текст лекції. Презентація	Основна: 1–5 Допоміжна: 6–37	1. Перелік актуальних проблем з теми лекції 2. Аналіз інноваційних підходів до вирішення проблеми. 3. Огляд літератури з теми лекції	Присутність на лекції та активна участь у дискусії – 1 бал	Згідно розкладу

	4. Загальна характеристика методів корекції інтелектуальної сфери. 5. Формування цілепокладання та організованості у навчальній діяльності. 6. Корекція шкільної тривожності як деструктивного чинника академічної успішності						
2 акад. год	Практичне завдання 1. Психокорекція як галузь практичної психології 1. Психокорекція як галузь практичної психології. 2. Принципи корекційно-розвивальної роботи. 3. Класифікація методів психокорекції. 4. Форми психологічного впливу на учасників корекційного процесу. 5. Клінічні та психологічні аспекти проблеми психокорекції. 6. Формування корекційних груп.	Практична робота/Тестування	План та завдання до практичного заняття. Презентація	Основна: 1–5 Допоміжна: 6-37	1.Проведення ділової гри 2.Написання реферату на запропоновану тему 3.Тестування	Виконання завдань – 12 балів	Згідно розкладу
2 акад. год	Практичне завдання 2. Психологічна проблема як об'єкт діяльності практичного психолога 1. Психологічна ситуація у концептуальному вимірі психологічної проблеми. 2. Наукове обґрунтування психологічної проблеми. 3. Психічне здоров'я особистості і відхилення від норми. 4. Класифікація психологічних проблем, з якими працює психолог. 5. Етапи роботи з психологічною проблемою.	Практична робота/Тестування		Основна: 1–5 Допоміжна: 6-37	1. Складання програми психокорекційної роботи 2 Підготовка планів-конспектів психокорекційних занять 3. Проведення елементів психокорекційного заняття у групі	Виконання завдань – 12 балів	Згідно розкладу
2 акад. год	Практичне завдання 3. Психокорекція емоційної сфери. Проблема тривожності	Практична робота/Тестування		Основна: 1–5 Допоміжна: 6-37	1. Складання програми	Виконання завдань – 12 балів	Згідно розкладу

	1. Суть страхів. Причини виникнення тривожності у дітей та підлітків. 2. Корекція страхів фізичної небезпеки. 3. Корекція соціальної тривожності. 4. Поняття про шкільну тривожність. Методи подолання шкільної тривожності. 5. Рекомендації батькам щодо формування впевненості дитини.				психокорекційної роботи 2 Підготовка планів-конспектів психокорекційних занять 3. Проведення елементів психокорекційного заняття у групі		
2 акад. год.	Практичне завдання 4. Психокорекція емоційної сфери. Проблема подолання агресивної поведінки 1. Проблема булінгу в учнівських колективах. 2. Поняття агресії. Теорії агресії. 3. Види агресивної поведінки. 4. Методи вивчення агресії. Причини агресивності. 5. Загальні рекомендації щодо корекції агресивної поведінки. 6. Корекція батьківського ставлення до агресивних дітей.	Практична робота/Тестування	План та завдання до практичного заняття. Презентація	Основна: 1–5 Допоміжна: 6–37	1. Складання програми психокорекційної роботи 2 Підготовка планів-конспектів психокорекційних занять 3. Проведення елементів психокорекційного заняття у групі	Виконання завдань – 12 балів	Згідно розкладу
2 акад. год	Практичне завдання 5. Психокорекція вольової сфери. Ледарювання як психологічна проблема 1. Поняття про лінощі та ледарювання. Причини лінощів. 2. Різновиди та ознаки ледарювання. 3. Профілактика та корекція лінощів. Аналіз психологічних ситуацій з проблеми ледарювання. 4. Самоменеджмент як умова успішної діяльності. 5. Формування навичок самоменеджменту.	Практична робота/Тестування	План та завдання до практичного заняття. Презентація	Основна: 1–5 Допоміжна: 6–37	1.Проведення ділової гри 2.Аналіз презентацій. 3.Тестування	Виконання завдань – 12 балів	Згідно розкладу

2 акад. год	Практичне завдання 6. Психокорекція комунікативної сфери. Методи подолання сором'язливості 1. Поняття про сором'язливість. Розмежування понять: «замкнутість» та «сором'язливість». 2. Причини сором'язливості. 3. Психологічні ознаки сором'язливості. 4. Вплив стилю спілкування на формування поведінки дитини. 5. Психологічна допомога сором'язливим дітям.	Практична робота/Тестування	План та завдання до практичного заняття. Презентація	Основна: 1–5 Допоміжна: 6-37	1. Складання програми психокорекційної роботи 2 Підготовка планів-конспектів психокорекційних занять 3. Проведення елементів психокорекційного заняття у групі	Виконання завдань – 12 балів	Згідно розкладу
2 акад. год	Практичне завдання 7. Психокорекція міжособистісних стосунків. Проблема колективістських взаємин 1. Рівні та стадії розвитку колективу. 2. Особливості психологічної роботи на різних стадіях колективу. 3. Корекція порушень спілкування та міжособистісних взаємин в умовах групи. Тренінги спілкування. 4. Робота з ізольованими та відторгнутими учнями. 5. Подолання конфліктних взаємостосунків у колективі.	Практична робота/Тестування	План та завдання до практичного заняття. Презентація	Основна: 1–5 Допоміжна: 6-37	1.Проведення ділової гри 2.Аналіз презентацій. 3.Тестування	Виконання завдань – 12 балів	Згідно розкладу
2 акад. год	Практичне завдання 8. Корекція порушень самосвідомості 1. Структура самосвідомості. 2. Загальна характеристика методів формування «Я-образу». 3. Психологічна корекція завищеної самооцінки. 4. Корекція заниженої самооцінки. 5. Корекція негативної Я-концепції. 6. Корекція почуття меншовартості.	Практична робота/Тестування	План та завдання до практичного заняття. Презентація	Основна: 1–5 Допоміжна: 6-37	1. Складання програми психокорекційної роботи 2 Підготовка планів-конспектів психокорекційних занять 3. Проведення елементів психокорекційного заняття у групі	Виконання завдань – 12 балів	Згідно розкладу

2 акад. год	Практичне заняття 9. Психологічна корекція пізнавальних процесів: сприймання; мислення. 4. Розвиток сприймання кольору. 5. Розвиток сприймання форми. 6. Психологічна корекція вад просторового сприймання. 9. Проблеми норми та патології у вивченні мислення.	Практична робота/Тестування	План та завдання до практичного заняття. Презентація	Основна: 1–5 Допоміжна: 6-37	1.Проведення ділової гри 2.Аналіз презентацій. 3.Тестування	Виконання завдань – 12 балів	Згідно розкладу
2 акад. год	Практичне заняття 10. Психологічна корекція пізнавальних процесів: увага. 1. Загальна характеристика різновидів і властивостей уваги. 2. Розвиток уваги в онтогенезі. 3. Психологічні засади формування властивостей уваги.	Практична робота/Тестування	План та завдання до практичного заняття. Презентація	Основна: 1–5 Допоміжна: 6-37	1. Складання програми психокорекційної роботи 2 Підготовка планів-конспектів психокорекційних занять	Виконання завдань – 12 балів	Згідно розкладу
2 акад. год	Практичне заняття 11. Формування психологічної готовності дошкільників до навчання у школі 1. Готовність до навчання у школі як психологічна проблема. 2. Види психологічної готовності. 3. Знання, вміння та навички, якими діти повинні володіти до початку навчання у школі. 4. Причини несформованості передумов навчальної діяльності.	Практична робота/Тестування	План та завдання до практичного заняття. Презентація	Основна: 1–5 Допоміжна: 6-37	1.Проведення ділової гри 2.Аналіз презентацій. 3.Тестування	Виконання завдань – 12 балів	Згідно розкладу
2 акад. год	Практичне заняття 12. Психологічна корекція низького рівня навчальних досягнень 1. Поняття про низький рівень навчальних досягнень як психологічну проблему. 2. Причини неуспішності у навчанні.	Практична робота/Тестування	План та завдання до практичного заняття. Презентація	Основна: 1–5 Допоміжна: 6-37	1. Підготовка планів-конспектів психокорекційних занять 3. Проведення елементів	Виконання завдань – 12 балів	Згідно розкладу

	3. Аналіз психологічних чинників, які зумовлюють низький рівень навчальних досягнень.				психокорекційного заняття у групі		
2 акад. год	Лабораторне заняття 1 Організація психокорекційної роботи 1. Планування психокорекційної роботи. 2. Методика складання програми психокорекційної роботи. 3. Форми психокорекційної роботи. Індивідуальні та групові заняття. 4. Види психокорекційних занять. 5. Вимоги до оформлення конспектів психокорекційних занять. 6. Організація психокорекційних занять.	Лабораторна робота / Перевірка виконання лабораторних завдань	План та завдання до лабораторного заняття. Презентація	Основна: 1–5 Допоміжна: 6–37	1. Складання програми психокорекційної роботи 2 Підготовка планів-конспектів психокорекційних занять 3. Проведення елементів психокорекційного заняття у групі	Виконання завдань – 12 балів	Згідно розкладу
2 акад. год	Лабораторне заняття 2 Психокорекція гіперактивності 1. Гіперактивність як психологічна проблема. Причини виникнення гіперактивності 2. Гіперактивність і порушення уваги. Поняття про синдром розладу уваги та мінімальну мозкову дисфункцію (ММД). 3. Наслідки неправильного виховання при гіперактивності. 4. Психологічна корекція гіперактивності дошкільників та молодших школярів. 5. Робота з батьками гіперактивної дитини.	Лабораторна робота / Перевірка виконання лабораторних завдань	План та завдання до лабораторного заняття. Презентація	Основна: 1–5 Допоміжна: 6–37	1. Складання програми психокорекційної роботи 2 Підготовка планів-конспектів психокорекційних занять 3. Проведення елементів психокорекційного заняття у групі	Виконання завдань – 12 балів	Згідно розкладу
2 акад. год	Лабораторне заняття 3 Психокорекція агресивної поведінки 1. Поняття агресії. Теорії агресії. 2. Різновиди агресивної поведінки. 3. Методи вивчення агресії. 4. Причини агресивності. 5. Психологічна корекція агресивної поведінки.	Лабораторна робота / Перевірка виконання лабораторних завдань	План та завдання до лабораторного заняття. Презентація	Основна: 1–5 Допоміжна: 6–37	1. Складання програми психокорекційної роботи 2 Підготовка планів-конспектів психокорекційних занять	Виконання завдань – 12 балів	Згідно розкладу

	6. Корекція батьківського ставлення до дітей із підвищеним рівнем агресивності 7. Попередження насильства у сім'ях. 8. Психологічні рекомендації педагогам щодо роботи з агресивними дітьми та підлітками.				3. Проведення елементів психокорекційного заняття у групі		
2 акад. год	Лабораторне заняття 4 Психологічна корекція неорганізованості у діяльності 1. Організованість поведінки та діяльності як предмет психологічного аналізу. 2. Аналіз психологічних чинників, які зумовлюють неорганізованість у діяльності. 3. Поняття про самоменеджмент. 4. Формування навичок самоменеджменту у навчальній діяльності. 5. Формування навичок самоменеджменту у професійній сфері. 6. Психологічні техніки і прийоми формування організованості у дітей	Лабораторна робота / Перевірка виконання лабораторних завдань	План та завдання до лабораторного заняття. Презентація	Основна: 1–5 Допоміжна: 6–37	1. Складання програми психокорекційної роботи 2. Підготовка планів-конспектів психокорекційних занять 3. Проведення елементів психокорекційного заняття у групі	Виконання завдань – 12 балів	Згідно розкладу
2 акад. год	Лабораторне заняття 5 Психологічна корекція ізолюваності у колективі 1. Причини соціальної дезадаптації дітей у суспільстві. Види труднощів у спілкуванні. 2. Ізолюваність у колективі однолітків як психологічна проблема. Напрямки та прийоми корекційної роботи з ізолюваними дітьми. 3. Поняття про булінг. 4. Причини булінгу у колективі. 5. Напрямки та прийоми корекційної роботи з дітьми, ізолюваними у колективі однолітків.	Лабораторна робота / Перевірка виконання лабораторних завдань	План та завдання до лабораторного заняття. Презентація	Основна: 1–5 Допоміжна: 6–37	1. Складання програми психокорекційної роботи 2. Підготовка планів-конспектів психокорекційних занять 3. Проведення елементів психокорекційного заняття у групі	Виконання завдань – 12 балів	Згідно розкладу

2 акад. год	Лабораторне заняття 6 Подолання конфліктних взаємин у групі 1. Конфлікт як соціально-психологічна проблема. 2. Структура і динаміка конфлікту. 3. Причини конфліктної поведінки. Роль ініціатора у розгортанні конфлікту. 4. Фази конфлікту. 5. Подолання конфліктної поведінки.	Лабораторна робота / Перевірка виконання лабораторних завдань	План та завдання до лабораторного заняття. Презентація	Основна: 1–5 Допоміжна: 6-37	1. Складання програми психокорекційної роботи 2 Підготовка планів-конспектів психокорекційних занять 3. Проведення елементів психокорекційного заняття у групі	Виконання завдань – 12 балів	Згідно розкладу
2 акад. год	Лабораторне заняття 7 Психологічна корекція девіантної поведінки 1. Поняття девіантної поведінки. 2. Причини криз підліткового віку. 3. Стадії формування особистості неповнолітніх правопорушників. 4. Заходи щодо профілактики девіантної поведінки. Правова освіта учнів загальноосвітньої школи як засіб профілактики девіантної поведінки.	Лабораторна робота / Перевірка виконання лабораторних завдань	План та завдання до лабораторного заняття. Презентація	Основна: 1–5 Допоміжна: 6-37	1. Складання програми психокорекційної роботи 2 Підготовка планів-конспектів психокорекційних занять 3. Проведення елементів психокорекційного заняття у групі	Виконання завдань – 12 балів	Згідно розкладу
2 акад. год	Лабораторне заняття 8 Психологічна корекція схильності до злочинства 1. Проблема злочинства. Поняття клептоманії. 2. Дитяче злочинство: причини та методи боротьби. 3. Підліткові крадіжки як шлях до самоствердження. 4. Заходи щодо психологічної профілактики та корекції схильності до злочинства.	Лабораторна робота / Перевірка виконання лабораторних завдань	План та завдання до лабораторного заняття. Презентація	Основна: 1–5 Допоміжна: 6-37	1. Складання програми психокорекційної роботи 2 Підготовка планів-конспектів психокорекційних занять 3. Проведення елементів психокорекційного заняття у групі	Виконання завдань – 12 балів	Згідно розкладу

2 акад. год	Лабораторне заняття 9. Корекція порушень самосвідомості 1. Структура самосвідомості та її загальна характеристика. 2. Корекція заниженої самооцінки. 3. Корекція негативної Я-концепції. 4. Корекція почуття меншовартості.	Лабораторна робота / Перевірка виконання лабораторних завдань	План та завдання до лабораторного заняття. Презентація	Основна: 1–5 Допоміжна: 6–37	1. Складання програми психокорекційної роботи 2 Підготовка планів-конспектів психокорекційних занять 3. Проведення елементів психокорекційного заняття у групі	Виконання завдань – 12 балів	Згідно розкладу
2 акад. год	Лабораторне заняття 10. Психологічна корекція пізнавальних процесів: сприймання; мислення. 1. Корекція та розвиток наочно-дійового мислення. 2. Корекція та розвиток операційної сторони мислення 1) операцій аналізу та синтезу; 2) операції порівняння; 3) операції класифікації; 4) операцій узагальнення та абстрагування. 3. Корекція та розвиток наочно-образного мислення. Корекція та розвиток словесно-логічного мислення.	Лабораторна робота / Перевірка виконання лабораторних завдань	План та завдання до лабораторного заняття. Презентація	Основна: 1–5 Допоміжна: 6–37	1. Складання програми психокорекційної роботи 2 Підготовка планів-конспектів психокорекційних занять 3. Проведення елементів психокорекційного заняття у групі	Виконання завдань – 12 балів	Згідно розкладу
2 акад. год	Лабораторне заняття 11. Психологічна корекція пізнавальних процесів: увага; пам'ять. 1. Методи вивчення особливостей розвитку пам'яті. 2. Принципи та психологічні умови ефективного функціонування мнемічних процесів. 3. Методи та прийоми розвитку пам'яті: а) мнемотехніка; б) ейдотехніка.	Лабораторна робота / Перевірка виконання лабораторних завдань	План та завдання до лабораторного заняття. Презентація	Основна: 1–5 Допоміжна: 6–37	1. Підготовка психокорекційних технік відповідно до психологічної проблематики 3. Проведення психокорекційних технік у групі	Виконання завдань – 12 балів	Згідно розкладу

	4. Врахування закономірностей пам'яті та її індивідуальних відмінностей при побудові уроку та організації навчальної діяльності. 1. Використання мнемотехнічних прийомів для вивчення віршів.						
2 акад. год	Лабораторне заняття 12. Формування психологічної готовності дошкільників до навчання у школі 1. Формування мотиваційно-вольової готовності до навчання у школі. 2. Розвиток інтелектуальної готовності. 3. Підготовка до засвоєння навичок письма. 4. Проблема право- та ліворукості у навчальній діяльності. 5. Визначення провідної руки. 6. Формування соціально-особистісної готовності до навчання у школі.	Лабораторна робота / Перевірка виконання лабораторних завдань	План та завдання до лабораторного заняття. Презентація	Основна: 1–5 Допоміжна: 6-37	1. Підготовка психокорекційних технік відповідно до психологічної проблематики 3. Проведення психокорекційних технік у групі	Виконання завдань – 12 балів	Згідно розкладу
2 акад. год	Лабораторне заняття 13. Психологічна корекція низького рівня навчальних досягнень 1. Психологічні умови формування навчальної та пізнавальної мотивації. 2. Загальна характеристика методів корекції інтелектуальної сфери. 3. Формування цілепокладання та організованості у навчальній діяльності. 4. Корекція шкільної тривожності як деструктивного чинника академічної успішності	Лабораторна робота / Перевірка виконання лабораторних завдань	План та завдання до лабораторного заняття. Презентація	Основна: 1–5 Допоміжна: 6-37	1. Підготовка психокорекційних технік відповідно до психологічної проблематики 3. Проведення психокорекційних технік у групі	Виконання завдань – 12 балів	Згідно розкладу
	Екзамен						

11. Система оцінювання та вимоги

Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти з освітнього компоненту «Психокорекція» оцінюються згідно з «Положенням про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (зі змінами та доповненнями)».

Модуль включає бали за поточну роботу здобувачів вищої освіти на практичних і лабораторних заняттях, виконання самостійної роботи, модульну контрольну роботу, екзамен. Практичні індивідуальні та групові завдання, які виконує здобувач за визначеною тематикою, перевіряються викладачем. Модульний контроль знань здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Розподіл балів кредитного модуля

Поточний і модульний контроль (60 балів)			Екзамен	Сума
Поточний контроль	Самостійна робота	МКР	40	100
30 балів	10 балів	20 балів		

Рейтингова оцінка за поточною успішністю (30 балів)

Рейтингова оцінка за поточною успішністю (30 балів) обчислюється шляхом індексування досягнень здобувачів вищої освіти, які впродовж семестру оцінюються за 12-бальною системою.

Критерії оцінювання знань, умінь, навичок здобувачів вищої освіти (за 12-бальною системою)

Рівні навчальних досягнень	Оцінка в балах (за 12-бальною шкалою)	Критерії оцінювання
Високий (творчо-професійний)	12	Здобувач вищої освіти має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв'язує складні проблемні завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; уміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й нахили; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах. При виконанні практичних завдань виявляє високий рівень творчості та самостійності; наявними є готовність і бажання до неперервної самоосвіти. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
	11	Здобувач вищої освіти володіє узагальненими знаннями з навчальної дисципліни, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності; самостійно вивчити матеріал; визначити програму своєї пізнавальної діяльності; оцінювати різноманітні явища, процеси; займає активну життєву позицію. При виконанні навчальних завдань виявляє творчість і

		самостійність; наявною є готовність до неперервної самоосвіти. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
	10	Здобувач вищої освіти володіє глибокими і міцними знаннями за освітнім компонентом і використовує їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та суперечності різних процесів; робить аргументовані висновки; практично оцінює сучасні тенденції, факти, явища, процеси; самостійно визначає мету власної діяльності; розв'язує творчі завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; знає суміжні дисципліни; використовує знання, аналізуючи різні явища, процеси. При виконанні навчальних завдань виявляє творчість і самостійність; наявною є готовність до неперервної самоосвіти. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності
Достатній (алгоритмічно дієвий)	9	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання у дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить поняття, категорії, нормативні документи; формулює закони; може самостійно опрацьовувати матеріал, виконує прості творчі завдання; має сформовані типові навички, готовність до неперервної самоосвіти недостатньо виразна. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
	8	Знання здобувача вищої освіти досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; вміє аналізувати, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак з окремими неточностями; вміє самостійно працювати. При виконанні навчальних завдань виявляються лише елементи творчості і самостійності; готовність до неперервної самоосвіти недостатньо виразна. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
	7	Здобувач вищої освіти правильно і логічно відтворює навчальний матеріал за освітнім компонентом, оперує базовими теоріями і фактами, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; самостійно користуватися додатковими джерелами; правильно використовувати термінологію; скласти таблиці, схеми. При виконанні навчальних завдань творчість не виявляється; готовність до самоосвіти недостатньо виразна. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
Середній (репродуктивний)	6	Здобувач вищої освіти розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати події, ситуації, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання під час розв'язування розрахункових завдань за алгоритмом, користуватися додатковими джерелами. Творчість при виконанні навчальних завдань не виявляється, самостійність недостатня; потреба у безперервній самоосвіті відсутня. Здобувач переважно дотримується принципів академічної доброчесності.
	5	Здобувач вищої освіти знає більше половини навчального матеріалу, розуміє сутність навчальної дисципліни, може дати визначення понять, категорій (однак з окремими помилками); вміє працювати з підручником, самостійно опрацьовувати частину навчального матеріалу; робить прості розрахунки за алгоритмом, але окремі висновки не логічні, не послідовні. Творчість при виконанні завдань не виявляється, самостійність недостатня; потреба у безперервній самоосвіті відсутня. Здобувач переважно дотримується принципів академічної доброчесності.

	4	Здобувач вищої освіти володіє початковими знаннями за освітнім компонентом, знає близько половини навчального матеріалу, здатний відтворити його, провести за зразком розрахунки; орієнтується у поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі. Творчість при виконанні завдань не виявляється; самооцінка готовності до роботи завищена; потреба у безперервній самоосвіті відсутня. Здобувач переважно дотримується принципів академічної доброчесності.
Початковий (понятійний)	3	Здобувач вищої освіти намагається аналізувати на основі елементарних знань і навичок; виявляє окремі властивості; робить спроби виконання вправ, дій репродуктивного характеру; за допомогою викладача робить прості розрахунки за готовим алгоритмом. Творчість і самостійність при виконанні завдань відсутні; потреба у безперервній самоосвіті не виявляється. У роботі здобувача наявні ознаки академічної доброчесності.
	2	Здобувач вищої освіти мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні «так» чи «ні»; може самостійно знайти в підручнику відповідь. Творчість при виконанні завдань відсутня; потреба у безперервній самоосвіті не виявляється. У роботі здобувача наявні ознаки академічної доброчесності.
	1	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом за освітнім компонентом на рівні засвоєння окремих термінів, фактів без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді «так» чи «ні». Творчість і самостійність при виконанні завдань відсутні; потреба у безперервній самоосвіті не виявляється. У роботі здобувача наявні ознаки академічної доброчесності.

Пропущені заняття здобувач вищої освіти має обов'язково відпрацювати. За відпрацьовані лекційні заняття оцінки не ставляться, за практичні заняття нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Здобувач вищої освіти, знання, уміння і навички якого на навчальних заняттях за 12-бальною шкалою оцінено від 1 до 3 балів, вважається таким, що недостатньо підготувався до цих занять і має академічну заборгованість за результатами поточного контролю. Поточну заборгованість, пов'язану з невідповідністю або недостатньою підготовленістю до навчальних занять, здобувач вищої освіти повинний ліквідувати. За ліквідацію поточної заборгованості нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Індексування рейтингової оцінки за поточною успішністю

Рейтингова оцінка за поточною успішністю (PO) визначається шляхом обчислення середнього арифметичного та його індексування.

Вона визначається за такою формулою:

$$PO = (\bar{x} \cdot 0,05 + 0,4) \cdot I_n(11.1), \text{ де}$$

PO – рейтингова оцінка за поточною успішністю;

$\bar{x}$ – середнє арифметичне;

I_n – рейтинговий індекс.

Критерії оцінювання самостійної роботи (10 балів)

Самостійна робота оцінюється за наслідками перевірки рівня засвоєння всіх питань, винесених на самостійну роботу. За самостійну роботу здобувач вищої освіти може отримати 10 балів. При отриманні менше 6 балів самостійна робота вважається не виконаною, і здобувач отримує можливість її перескладати.

Рівні навчальних досягнень	Оцінка в балах (за 10-ти бальною шкалою)	Критерії оцінювання
Високий (творчо-професійний)	10	Здобувач вищої освіти виявляє глибокі знання з питань, винесених на самостійне опрацювання, повно викладає самостійно вивчений матеріал, виявляє розуміння предмета висловлювання, розуміє можливість різних тлумачень однієї і тієї ж проблеми, вміє оцінювати аргументи для її доведення, порівнювати, виявляє розуміння матеріалу, може обґрунтовувати свої судження, наводити необхідні приклади, викладає матеріал логічно, послідовно, добирає самостійно інформаційні джерела, володіє вміннями творчо-пошукової діяльності та роботи з Інтернет джерелами, вживає мовні засоби відповідно до норм української літературної мови. Здобувач вищої освіти вчасно виконує завдання самостійної роботи. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності
Достатній (алгоритмічно дієвий)	8–9	Якщо відповідь здобувача відповідає тим самим вимогам, що і для високого рівня, але здобувач допускає 1-2 помилки, які сам виправляє, і 1-2 недоліки в послідовності викладу матеріалу, винесеного на самостійне опрацювання. Здобувач вміє наводити власні приклади на підтвердження нових думок, може застосовувати вивчений матеріал у стандартних та дещо змінених ситуаціях, переважно добирає самостійно інформаційні джерела, володіє вміннями творчо-пошукової діяльності та роботи з Інтернет джерелами. Здобувач вищої освіти вчасно виконує завдання самостійної роботи, дотримується принципів академічної доброчесності.
Середній (репродуктивний)	6–7	Здобувач виявляє знання і розуміння основних положень питань, винесених на самостійне опрацювання, але викладає матеріал неповно, допускає неточності у визначенні понять, потребує допомоги викладача, не вміє досить глибоко і доказово обґрунтовувати свої судження і наводити приклади; у власній аргументації використовує загальновідомі докази; не має сформованих умінь і навичок роботи з отриманою інформацією; володіє вміннями здійснювати первинну обробку навчальної інформації без її подальшого аналізу, викладає матеріал непослідовно і допускає помилки в мовному оформленні викладу. Здобувач вищої освіти виконує завдання самостійної роботи фрагментарно й дещо пізніше визначеного терміну. Переважно дотримується принципів академічної доброчесності.

Початковий (понятійний)	5 і менше	Якщо здобувач виявляє незнання більшої частини вивченого матеріалу, не володіє методичним апаратом, допускає помилки у формулюванні професійних понять, які спотворюють їх зміст, не вміє самостійно побудувати систему вивчення певних тем, хаотично і невпевнено викладає матеріал. У здобувача не сформовано необхідні практичні вміння роботи з навчальною інформацією; він не має елементарних умінь здійснювати первинну обробку й подальший аналіз навчальної інформації; не володіє вміннями вибирати відомі способи дій для виконання завдань, неспроможний виконати стандартні завдання після спрямувальних питань викладача. Здобувач не виконав більшість завдань самостійної роботи, подав роботу пізніше визначеного терміну. У роботі здобувача наявні ознаки академічної недобросовісності.
--------------------------------	-----------	---

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи (20 балів)

Модульна контрольна робота виконується у письмовій формі. Мета її написання – виявити рівень теоретичних знань, практичних умінь і навичок здобувачів з кредитного модуля.

До її написання допускаються всі здобувачі вищої освіти. Позитивну оцінку за МКР не рекомендується покращувати. Невиконання МКР оцінюється 0 балів. Здобувачі вищої освіти, котрі за результатами виконання МКР отримали рейтинговий бал менший 60% від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, а також ті, хто не з'явився для її виконання або не виконав її завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою.

Рівні навчальних досягнень	Оцінка в балах (за 20-ти бальною шкалою)	Критерії оцінювання
Високий (творчо-професійний)	18-20	Здобувач вищої освіти виявляє глибокі фундаментальні знання теорії, володіє тезаурусом, повно викладає вивчений матеріал, виявляє розуміння змісту освітнього компоненту, вміє підбирати аргументи для підтвердження своєї думки, формулює власне бачення проблеми, логічно обґрунтовує висловлені судження, творчо підходить до виконання завдань практичного характеру. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
Достатній (алгоритмічно дієвий)	15-17	Відповідь здобувача вищої освіти відповідає тим самим вимогам, що і для оцінки «відмінно», але при цьому він допускає 1-2 помилки чи неточності. Він наводить власні приклади на підтвердження своїх суджень і міркувань, успішно й ефективно виконує завдання практичного характеру. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності
Середній (репродуктивний)	12-14	Здобувач вищої освіти виявляє знання і розуміння основних положень предмета, але викладає матеріал неповно і допускає неточності у визначенні понять; не вміє досить глибоко і доказово обґрунтовувати свої судження і наводити приклади; викладає матеріал непослідовно і не логічно, має труднощі у виконанні завдань практичного характеру. Переважно дотримується принципів академічної доброчесності.

Початковий (понятійний)	11 і менше	Здобувач вищої освіти виявляє незнання більшої частини вивченого матеріалу, допускає помилки у формулюванні понять, які спотворюють їх зміст, не вміє самостійно побудувати систему вивчення певних тем, хаотично і невпевнено викладає матеріал, не здатний виконати завдання практичного характеру. У роботі здобувача наявні ознаки академічної недобросовісності.
--------------------------------	------------	---

Критерії оцінювання семестрового екзамену (40 балів)

Екзамен – це форма підсумкового контролю. За умови використання тестів нараховується 1 бал за кожне правильно виконане завдання. Максимальна оцінка – 40 балів.

Вважається, що здобувач вищої освіти підготувався до екзамену, якщо рейтингова оцінка за його результатом більша або дорівнює 24 балам. Здобувачі вищої освіти, котрі мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, не допускаються до іспиту. Вони допускаються до нього після ліквідації академічної заборгованості за результатами поточного контролю. Здобувачам вищої освіти, котрі за екзамен отримали незадовільну оцінку, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість після належної підготовки. Ліквідація академічної заборгованості за результатами семестрового контролю дозволяється до початку наступного семестру в час, визначений графіком ліквідації академічної заборгованості, та допускається не більше двох разів з освітнього компоненту: один раз викладачеві, другий – комісії, яка створюється за розпорядженням декана факультету.

Рейтингова оцінка з кредитного модуля (100 балів)

Рейтингова оцінка з кредитного модуля – сумарна підсумкова оцінка за багатобальною шкалою рівня засвоєння здобувачем вищої освіти певного кредитного модуля (навчальної дисципліни) упродовж його вивчення.

Рейтингова оцінка з кредитного модуля може коливатись у межах 60–100 балів, що включає:

- оцінку за результатами поточного і модульного контролю (60 балів);
- оцінку за результатами екзамену (40 балів).

Вона перераховується за шкалою ECTS (A, B, C, D, E, FX) і національною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно).

Таблиця відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти з кредитного модуля

Рейтингова оцінка з кредитного модуля	Оцінка за шкалою ECTS	Рекомендовані системою ECTS статистичні значення (у %)	Екзаменаційна оцінка за національною шкалою
90-100	A (відмінно)	10	відмінно
82-89	B (дуже добре)	25	добре

75-81	C (добре)	30	задовільно
67-74	D (задовільно)	25	
60-66	E (достатньо)	10	
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)		незадовільно
34 і менше	F (незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)		

12. Процедура врахування результатів неформальної та/або інформальної освіти

Визнання результатів неформального та/або інформального навчання особи закладом освіти (науковою установою) здійснюється згідно таких нормативно-правових документів:

- наказу МОН від 08.02.2022 року №130 «Порядок визнання у вищій та фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти»;
- наказу ректора К-ПНУ від 06.02.2023 року №15-ОД «Порядок визнання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти»;

Процедура визнання результатів неформального та/або інформального навчання передбачає такий алгоритм дій:

- подання здобувачем вищої освіти на ім'я декана факультету заяви щодо визнання;
- ідентифікацію задекларованих у письмовій формі здобувачем вищої освіти результатів неформального та/або інформального навчання, які підлягають оцінюванню закладом освіти;
- оцінювання задекларованих результатів навчання здобувача вищої освіти;
- прийняття рішення про визнання та зарахування здобувачеві вищої освіти відповідних освітніх компонентів (складових освітніх компонентів) освітньої програми або відмову у визнанні.

Загальний обсяг освітніх компонентів освітньої програми, що зараховуються здобувачеві освіти за підсумками визнання результатів неформального та/або інформального навчання, не може перевищувати 25% відповідної освітньої програми.

Здобувач вищої освіти не може бути звільненим від атестації за підсумками визнання результатів неформального та/або інформального навчання.

13. Список рекомендованих джерел:

Основна література:

1. Андрушко Я.С. Основи психологічного тренінгу та психокорекція. Львів : Львівська політехніка, 2021. 236 с.
2. Кузікова С.Б. Основи психокорекції : навч. посіб. Київ : Академія, 2021. 336 с.
3. Кузікова С.Б. Теорія і практика вікової психокорекції : навч. посіб. Суми : Університетська книга, 2020. 304 с.
4. Мельничук О.Б. Основи психоконсультації та психокорекції. Київ : Каравела, 2019. 390 с.
5. Татьянчиков А.О. Основи психокорекції : навч.-метод. реком. Одеса : Фенікс, 2021. 40 с.

Допоміжна література:

6. Андрушко Я.С. Психокорекція : навч.-метод. посіб. Львів : ЛьвДУВС, 2017. 212 с.
7. Берн Е. Вступ до психіатрії та психоаналізу. Просто про складне. Київ : Клуб Сімейного Дозвілля. 416 с.
8. Бикова А. Школярі «лінивої мами». Київ : Читака, 2018. 288 с.
9. Бикова А. Як подружити дітей з емоціями. Поради «Лінивої мами». Київ : Читака, 2018. 128 с.
10. Гарріс Н.Б. У глибокій прірві. Як позбутися наслідків дитячих травм. Київ : BookChef, 2021. 336 с.
11. Герман Дж. Психологічна травма та шлях до видужання. Львів : Видавництво Старого Лева, 2021. 424 с.
12. Гібсон Л.К. Вільні діти емоційно незрілих батьків. Як встановлювати кордони, активно діяти та проявляти себе у стосунках з емоційно незрілими людьми. Київ : Наш Формат, 2022. 248 с.
13. Гончарук Н.М. Теоретичні і методичні засади психологічного регулювання комунікації у підлітків із порушеннями інтелекту : моногр. Київ : Наша друкарня, 2021. 340 с.
14. Гоулман Д. Емоційний інтелект. Київ : Vivat, 2020. 512 с.
15. Доулесс Дж. Іди туди, де страшно. І матимеш те, про що мрієш. Київ : Book Chef, 2022. 320 с.
16. Дуткевич Т.В. Дитяча розвивально-корекційна психологія. Київ : Центр учбової літератури, 2018. 304 с.
17. Зімбардо Ф., Ширли Р. Сором'язлива дитина. Як подолати дитячу сором'язливість і попередити її розвиток. Київ : Центр учбової літератури, 2020. 308 с.
18. Карнегі Д. Як подолати неспокій і почати жити. Київ : Читака, 2022. 352 с.
19. Запорожець А.К., Миронюк Т.В., Левченко Ю.О. Булінг в Україні – кримінологічна характеристика та запобігання. Київ : ФОП Маслаков, 2020. 136 с.
20. Кондратенко Л.О. Психологія первинної шкільної неуспішності : моногр. Чернігів : Десна Поліграф, 2017. 488 с.
21. Мушкевич М.І., Чагарна С.Є. Основи психотерапії : навч. посіб. Луцьк : Вежа-Друк, 2017. 420 с.
22. Петрановська Л. Якщо з дитиною складно. Київ : Читака, 2020. 160 с.
23. Піз А., Піз Б. Мова рухів тіла. Київ : Читака, 2021. 416 с.
24. Руденко А.В. Ігри і казки, які лікують. Харків : Основа, 2017. 208 с.
25. Станчишин В. Стіни в моїй голові : жити з тривожністю і депресією. Київ : Віхола, 2020. 192 с.

26. Стотхарт К. Як знайти спільну мову. Впевненість і харизма при спілкуванні з особистостями різного типу. Київ : КМ-БУКС, 2022. 304 с.
27. Ellison Sh., Judith G. Creative Games. Tehran : Jawzeh Publications. 2017.
28. Honcharuk N.M., Onufrieva L.A. Psychological Analysis of Personal Characteristics that Act as Factors in Overcoming the Propensity to Theft in Adolescents. *Збірник наукових праць «Проблеми сучасної психології»*, 2022. Vol. 57. С. 09–31.
29. Joe M. Shrinking Violets: a field guide to shyness. London : Profile, 2016. 288 p.
30. Lazorko M. et al. Modern Types of Psychological Correction and their Practical Application Systematic. *Reviews in Pharmacy*. 2020. Vol 11. P. 1316–1322.
31. Goleman D. Emotional Intelligence: Why it Can Matter More Than IQ. London : Bloomsbury, 2020. 352 p.
32. McIntosh D., Horowitz J. Stress: The Psychology of Managing Pressure. London : Dorling Kindersley, 2018. 224 p.

Інтернет-ресурси:

33. Електронний каталог бібліотеки Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. URL : <https://library.kpnu.edu.ua/ufd/>
34. Інформаційна база професійного інструментарію фахівців психологічної служби системи освіти України. URL : https://docs.google.com/document/d/1jjQzAxFTFXdzVBaYu5OxcpqMz9gxhmtz_IsEJDisfnM/edit
35. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL : <http://www.nbuv.gov.ua/node/2116>
36. Психологічна служба : Психологічна підтримка дітей URL : <https://mon.gov.ua/ua/osvita/pozashkilna-osvita/psihologichna-sluzhba>
37. Хмельницький обласний навчально-методичний центр психологічної служби : На допомогу фахівцям психологічної служби. URL : <https://sites.google.com/site/hmelnocppsр/на-допомогу-фахівцям-психологічної-служби?authuser=0>